

K PLÁNOVÁNÍ A ŘÍZENÍ DĚLOSTŘELECKÉHO PRŮZKUMU

V článku se budu zabývat dělostřeleckým průzkumem při průlomu obrany nepřítel v rámci armády v krátké lhůtě.

Dělostřelecký průzkum vychází z úkolů, které RVD plní při průlomu nepřátelské obrany.

Bojové použití RVD k průlomu prvního pásma obrany organizujeme na základě upřesněného rozhodnutí a obsahuje splnění těchto opatření:

- organizaci průlomu (na základě úseku průlomu, rozhraní mezi divizemi a způsobu rozvinutí vojsk ke zteči stanovíme trvání a strukturu dělostřelecké přípravy útoku, metodu a hloubku dělostřelecké podpory, spotřebu munice, pohotovost k palbě atd.);

- plánování paleb dělostřelectva, stanovení úkolů, upřesnění otázek součinnosti a velení;

- vyvedení a rozvinutí dělostřelectva;
- přísun munice.

Této činnosti musí předcházet a v jejím průběhu dále trvat intenzivní sběr, třídění a vyhodnocení průzkumových údajů a zpráv, které získávají všechny prostředky průzkumu. Dělostřelecký průzkum musí získat (zjistit a určit polohu) cíle pro dělostřeleckou přípravu a podporu útoku a současně nepřetržitě vyhledávat a upřesňovat záměrné body pro rakety v prvním jaderném úderu.

Objem palebných úkolů dělostřelectva současně tvoří i úkoly dělostřeleckého průzkumu.

Dělostřelecký průzkum musí v zájmu optimální funkce dělostřelectva cíle zjistit a určit jejich polohu s takovým časovým předstihem, aby byla dostatečná časová rezerva pro palebné plánování. To ztěžují dvě okolnosti. Za první zjištěné

cíle musíme nepřetržitě sledovat až do doby jejich zničení (umlčení). Tím odčerpáváme značnou část kapacity průzkumných jednotek. Za druhé nepřítel při organizaci obrany mimo dotyk (typické v počátečním období války) zřizuje před hlavním pásmem obrany pásmo boje na zdrženou (zabezpečovací pásmo) do vzdálenosti 40–70 km, které obsazuje značnými silami. Tato okolnost ztěžuje dělostřelecký průzkum zejména z hlediska času, který máme k získání podkladů i z hlediska ztrát, ke kterým u dělostřeleckého průzkumu v průběhu boje v zabezpečovacím pásmu nepochybně dojde.

Zkušenosti ukazují, že pro řešení všech otázek palebného plánování a přípravy dělostřelectva je třeba 6–8 hodin, z toho 2–3 hodiny světlého času. Jde-li o přípravu průlomu obrany nepřítel v krátké lhůtě, činí tato doba alespoň 6 hodin, z toho 2 hodiny světlého času.

Potřeba zjištění cílů

Počet cílů, které je třeba zjistit pro dělostřeleckou přípravu a podporu útoku, je dán objemem palebných úkolů, kvalitou a kvantitou nepřítel v obraně. Jeho kvalitu určuje příslušnost k armádě „hnědých“ nebo „zelených“ a druh divize. Kvantita nepřítel je dána členěním a systémem jeho obrany a šířkou úseku průlomu.

Určitou představu o objemu průzkumových úkolů dává **tabulka 1**. V tabulce vycházím z předpokladu, že armáda prolamuje obranu „hnědých“ vedenou pozicním způsobem z opěrných bodů čt, nebo obranu prostoru „zelených“, v úseku širokém 8 km.

Tabulka 1

Cíle v bojové sestavě nepřítele	„Hnědí“		„Zelení“ md	Poznámka
	mod	md		
Odpalovací zařízení ŘS LANCE	do 2	do 2	do 6	od armádního sboru
Odpalovací zařízení DR HONEST JOHN	do 4	do 4	—	
Baterie 203,2 mm H	2	2	6	část dělostřelectva od as
175 mm K	2	2	1	
155 mm H	6	6	9	
110 mm RM LARS	2	2	—	
Pl baterie (BLK, PLŘS)	5	5	2	sekce RED EYE mimo OB čet
Minometné čety	2	3	20	včetně 81 mm M
OB čet rot prvního sledu	16	10	12	
OB čet rot druhého sledu	8	6	6	
OB čet na bocích	3	3	3	
OB čet praporů druhého sledu	8	6	6	
PT čety praporu prvního sledu	2	—	2	
PT čety (kan., raket. stíhačů T)	6			
PVS divize	1	1	1	
VS brigády	1	1	1	
VS praporu	2	2	2	
Místa navedení letectva	1	1	2	
Radiolokátory	4	4	5	
Jednotlivé důležité cíle	6	6	6	

Tabulka je uspořádána z hlediska vyhodnocených cílů pro palbu dělostřelectva. Objem průzkumných úkolů se však několikanásobně zvýší tím, že u většiny objektů bude třeba zjistit několik elementárních cílů, které musíme uspořádat, evidovat a vyhodnotit. Na základě vyhodnocení je můžeme shrnout do jednoho cíle pro palbu dělostřelectva. Kromě toho řada prvků bojové sestavy nepřítele v době od jejich zjištění do doby palebného pokrytí změni své místo, takže se nevyhneme jejich několikanásobnému zjišťování.

Zkušebnosti ze cvičení ukazují, že při obraně 2–3 praporů a šířce úseku průlomu do 10 km se započítáním baterií, které mohou působit do pásma průlomu,

včetně objektů na bocích průlomu, musíme zjistit 400–500 i více elementárních cílů.

Možnosti průzkumu

Abychom zjistili možnosti průzkumu, posoudíme možnosti jednotlivých druhů průzkumných prostředků, jejich výkon a počty, které můžeme k úseku průlomu soustředit.

Pozorování z pozemních pozorovatelů pomocí optických přístrojů bude vzhledem k počtům a kvalitě základem. Průzkum pozorování značně omezuje terén a počasí (dohlednost), zejména v horském, zalesněném terénu.

Podle rozdělení a uskupení dělostřelectva pro průlom, můžeme soustředit

k průzkumu cílů v úseku průlomu a na jeho bocích 100–120 průzkumných družstev a dělostřeleckých pohyblivých pozorovatelů.

V optimálních podmínkách (dobrá viditelnost a aktivní činnost nepřítelů) je každá pozorovatelská, nebo VPS schopna za hodinu průzkumu zjistit a určit polohu 5–10 cílů a každá dvojice pozorovatelů sdruženého pozorování 5–6 cílů. Předpokládáme-li, že z uvedeného počtu průzkumných jednotek bude vytvořeno 10–15 dvojic sdruženého pozorování a 40–60 pozorovatelů a VPS, jsou tyto prostředky schopny za hodinu průzkumu zjistit a určit polohu 250–690 cílů.

Za předpokladu, že do hloubky 4 km bojové sestavy nepřítelů bude soustředěno 60 % celkového počtu elementárních cílů, bude potřeba zjištění 250–300 cílů spolehlivě kryta hodinovým výkonem průzkumu pozorováním. Šířková kapacita těchto prostředků umožní pokrýt úsek i s pásmy o šířce 3 km na bocích nejméně dvojnásobně.

Tedy úspěch zjištění a určení polohy cílů průzkumem pozorováním je podmíněn (při dohlednosti 5–7 km) důsledným řízením dělostřeleckého průzkumu, rychlým sběrem, přesnou evidencí a správným vyhodnocením průzkumových údajů. Bojovou sestavu praporů prvního sledu můžeme průzkumem pozorováním spolehlivě zjistit a vyhodnotit za 2–3 hodiny po rozvinutí bojových sestav.

Zvukoměrný průzkum je jedním z důležitých prostředků pro zjištění, určení polohy, popř. ráže a počtu děl (minometů) střeleckých baterií. Podle druhu a počtu dělostřeleckých útvarů (svazků) soustředěných k průlomu obrany nepřítelů může do úseku průlomu a přilehlého zájmového pásma působit 5–8 zvukoměrných baterií (čet).

Těmito prostředky lze pokrýt pásmo 30–60 km široké a 10–12 km hluboké (jsou-li zvukoměrné jednotky rozvinuty 2–3 km od předního okraje). Protibaterijní činnost pro zabezpečení úspěchu průlomu vedeme proti všemu dělostřelectvu nepřítelů, které je schopné soustředit palbu do úseku průlomu do vzdálenosti 2/3 jejich dostřelu. Z toho vyplývá, že je třeba vést průzkum nepřátelského dělostřelectva v pásmu širokém alespoň 30 km, v jehož středu je úsek průlomu (prolamuje-li obranu nepřítelů armáda na samostatném směru). Jednotky zvukoměrného průzkumu jsou schopny spolehlivě překrýt potřebné pásmo co do šířky. Co do hloubky nemusí být vzhledem k jejich dosahu a zásadám umístování dělo-

střelectva nepřítelů zachyceny některé baterie 175 mm K. Při tom bude výhodné, že dvě střední zvukoměrné jednotky působily do úseku průlomu a byly rozvinuty pro zjišťování blízkých cílů (vzdálenost mezi krajními naslouchatelny 3–4 km), ostatní byly rozvinuty pro zjišťování dalekých cílů (vzdálenost mezi krajními naslouchatelny 5–7 km) a pokryly celé zájmové pásmo. Pro spolehlivé zjišťování střeleckých baterií nepřítelů je třeba rozvinout minimálně 6 zvukoměrných jednotek.

Z tabulky 1 vyplývá, že je třeba zjistit 20–30 dělostřeleckých a protiletadlových baterií a minometných čet. Zahrneme-li do počtu i minomety ráže 81 mm, přesáhne počet 40. Každá zvukoměrná jednotka je schopna zjistit za hodinu průzkumu 3 baterie. Kapacita zvukoměrného průzkumu je tedy až 18 střeleckých baterií za hodinu. Zjištění potřebného počtu baterií a čet tedy vyžaduje alespoň 2 hodiny průzkumu při aktivní činnosti dělostřelectva nepřítelů, což v námi sledovaném období nemusí být pravidlem.

Radiolokátory typu SNAR použijeme v době, kdy bude průzkum pozorováním obtížný, nebo nemožný (noc, mlha, hustý déšť, sněžení apod.). Do úseku průlomu může působit (podle počtu dělostřeleckých) do 6 radiolokátorů tohoto typu. Každý z nich obsáhne na předpokládané pozorovací dále sektoru průzkumu úsek 2–3 km. Úsek průlomu můžeme tedy uvedenými prostředky spolehlivě překrýt, včetně přilehlých pásem na bocích.

Každý radiolokátor typu SNAR je schopen zjistit stejnou kvalitu objektů hyblivých cílů, tedy celkem 24–36 cílů. Průzkum těmito radiolokátory je však třeba chápat jako doplňující, neboť není schopen zjistit stejnou kvalitu objektů v sestavě nepřítelů, jako průzkum pozorováním.

Radiolokátory typu ARSOM je vzhledem k jejich vlastnostem výhodné použít v součinnosti se zvukoměrnými jednotkami. V pásmu průlomu mohou působit 2–3 tyto radiolokátory, které pokryjí prostor 8–10 km široký a 6–10 km hluboký. Za hodinu průzkumu mohou zjistit 15–18 minometných čet a dělostřeleckých baterií. Využijeme je především k průzkumu praporek (rotních) minometů a brigádního dělostřelectva ráže 155 mm zejména v horách (nutnost střelby vrchní skupinou úhlů), ale stejně jako zvukoměrných jednotek, za předpokladu aktivní činnosti dělostřelectva a minometů nepřítelů.

Pozemní fotografický průzkum vedou družstva pozemního fotografování. Je ome-

zen terénem a počasím (dohledností) podobně jako průzkum pozorováním. Panoramatické snímky z pozemních pozorovatelů, které tato družstva zhotovují, jsou výhodným doplňujícím a pomocným materiálem pro jiné druhy dělostřeleckého průzkumu.

Vzdušný průzkum bude průzkumné letectvo vést ve prospěch dělostřelectva určeného k průlomu nepřátelské obrany většinou fotografováním a to kamerami, které pořizují snímky s prvky vnitřní orientace a spotřebním překrytem (60 % v řadách a 30 % mezi řadami). Na fotografovaný prostor by měl být alespoň 20 až 25 km široký a 25–30 km hluboký, z toho nejméně 10 km před hlavním pásmem obrany. Abychom mohli tento poměrně velký prostor zpracovat do jednoho fotoplánu, bude třeba fotografovat kamerou AFP 20/30 MK (snímky 30×30 cm) v měřítku 1 : 20 000 až 1 : 25 000, což bude činit 3–4 řady po 10–12 snímcích. Fotoplán by měl být na štábu RVD armády minimálně 6 hodin před zahájením dělostřelecké přípravy, alespoň v 50 výšcích. Je-li třeba na zpracování fotoplánu zkráceným způsobem (fotobaterie) 13–15 hodin včetně jeho rozmnožení, na negativní proces (u fotogrammetrické jednotky letectva) 1–2 hodiny, na vlastní vzdušné fotografování, dopravu materiálu a určitou zálohu času 3–5 hodin, ukazuje se nezbytné, abychom úkol pro průzkumnou leteckou jednotku vydali minimálně 23–28 hodin před započítáním dělostřelecké přípravy průlomu.

Takto pořízený fotoplán nebude příliš vhodným průzkumovým dokumentem (vzhledem k měřítku a době pořízení), ale vynikajícím podkladem pro evidenci cílů, upřesnění jejich polohy v terénu, vedení průzkumu vzdušným pozorováním, topograficko-geodetické připojení a podobně. Kromě toho je nutné, aby 2–3 hodiny před zahájením dělostřelecké přípravy byly z pásma průlomu k dispozici alespoň jednotlivé letecké snímky průzkumného charakteru, které použijeme k potvrzení, upřesnění a vyhodnocení nově zjištěných cílů.

Vzdušný průzkum vojskového letectva bude hlavním zdrojem zpráv pro dělostřelectvo z prostoru za hranicí dosahu průzkumu pozorováním. Je podobně jako průzkum pozorováním omezen dohledností, která by měla činit alespoň 10–15 km. Vrtulníky vojskového letectva používáme při průzkumu cílů pro dělostřelectvo v zásadě dvojnásobným způsobem. První spočívá v průzkumu pozorováním z letů podél fronty, ve vzdálenosti 3–5 km od před-

ního okraje na vlastním území. Výhodou je nízká pravděpodobnost zasažení vrtulníku prostředky PVO nepřítele, ale nevýhodou je dlouhá pozorovací dálka. Proto tento způsob použijeme jen při dobré viditelnosti, při potvrzování cílů a zastřílení.

Druhý způsob spočívá ve využití pasívních úseků z hlediska nepřátelské PVO a v průzkumu nad sestavou protivníka do hloubky 10–15 km. Tím zvýšíme pravděpodobnost zjištění cílů a přesnost určení polohy. Při využití leteckého snímku můžeme určit polohu cílů s takovou přesností, že můžeme vést palbu bez zastřílení (návrh předpisu Pravidla střelby a řízení palby v tabulce 1 tento způsob neuvádí). Obtíž spočívá v určení pasívních úseků PVO nepřítele. Také pravděpodobnost zničení vrtulníku je značně vyšší, než při prvním způsobu.

NRVD armád mají předurčeny vrtulníkové roje dělostřeleckého průzkumu o 4 vrtulnicích. Je výhodné, aby štáb RVD armády úkoloval tuto jednotku centralizovaně. Umožní to pružnější řízení a rychlejší činnost jednotky. Centralizované využití skončí rozdělením palebných úkolů.

Budou-li osádky vrtulníků plnit při každém vzletu jeden hlavní a jeden až dva vedlejší úkoly, může uvedený počet vrtulníků při jejich současném zasažení zjistit 8–12 cílů v pásmu do hloubky 10 až 15 km. Pro zjištění potřebného počtu objektů bude třeba alespoň dvou hodin průzkumu vedeného s maximálním úsilím.

Závažnou otázkou je zjištění polohy (souřadnic) těchto cílů. Předpis Dě1-6-5 vyžaduje, aby při určování souřadnic byla pozorovací dálka maximálně 10 km. Splnění tohoto požadavku bude klást v případě prvního způsobu použití na osádky vrtulníků zvýšené požadavky. Půjde o manévry přizemním letem k přednímu okraji (ve skrytu) a o upřesnění polohy zjištěného cíle výškokem nad horizont. Přesnost určení souřadnic se nepochybně zvýší využitím fotoschématu. V některých případech se pravděpodobně nevyhne nutnosti zahájit na cíle zjištěné pozorováním z vrtulníků z vlastního území účinnou střelbu bez zastřílení, neboť vrtulník bude jediným zdrojem zpráv. V tom případě bude výhodné palbu pozorovat (vrtulník, který určil polohu) a v případě nutnosti ji opravit.

Velmi důležitým prostředkem k získání podkladů pro dělostřeleckou přípravu a podporu je **vševojskový průzkum**. Jeho úspěšné využití ve prospěch dělostřelectva je podmíněno součinností náčelníka průzkumu štábu RVD armády se zpravo-

dajským oddělením. Je nezbytné, aby tato součinnost proběhla včas (alespoň 10–15 hodin před zahájením dělostřelecké přípravy) a aby splnila dva základní cíle.

Především je nutné, aby NPz získal obecné údaje o nepříteli k přesnému řízení dělostřeleckého průzkumu a dále aby byl již armádní stupeň ovlivněn k řízení vševojskového průzkumu ve prospěch dělostřelectva. Již jsem uvedl, že zájmový prostor bude od hranice dosahu průzkumu pozorováním do hloubky 15 km a v šířce alespoň 30 km. V tomto prostoru může působit po jedné až dvou BPzH prvosledových praporů a zpravidla po jedné PzS pluků v dotyku. Skutečnosti zjištěné těmito silami (10–15 hlídek a skupin) budou sloužit jako podklad pro úkolování PzS prolamujících pluků a divízi. Tyto skupiny mohou být na základě dohovoru NPz se zpravodajskými odděleními posíleny dělostřeleckými pohyblivými pozorovatelnými (zabezpečení přesnosti zjišťovaných podkladů). Budou-li 2 plukovní a 4 divizní skupiny posíleny DPP a usměrněny do zájmového prostoru s odpovídajícími úkoly, mohou spolehlivě určit souřadnice 12–18 objektů, právě v hloubce palebných postavení dělostřelectva nepřítel, míst velení brigád, postavení praporů druhého sledu, míst velení divize ap. Tedy z prostoru, odkud dělostřelecký pozemní průzkum získá nejméně zpráv. Vše záleží na včasné dohovoru, organizaci součinnosti (nejen na stupni armády) a z toho vyplývajícím přesným úkolování skupin i organizací předávání výsledků průzkumu. Máme-li mít výsledky včas k dispozici pro plánování dělostřelecké přípravy a podpory, bude třeba, aby PzS zahájily plnění úkolů 7–10 hodin předem. Ostatní prostředky vševojskového průzkumu, vzhledem k tomu, že nezískávají dostatečně přesné podklady pro palbu dělostřelectva, jsou v tomto smyslu druhořadé.

Z analýzy možností různých druhů průzkumu k zabezpečení podkladů pro dělostřeleckou přípravu a podporu průlomu vyplývá závěr, že dělostřeleckou přípravu a podporu průlomu lze z hlediska průzkumu zabezpečit v krátké lhůtě za těchto předpokladů:

- o úseku průlomu bude rámcově rozhodnuto alespoň den předem, konkrétně 6–8 hodin před průlomem;

- budou k dispozici nejméně 2 hodiny světelného času pro organizaci dělostřeleckého průzkumu (rozvinutí bojových sestav, topograficko-geodetické připojení, orientaci a vydání úkolů a součinnost)

před šestihodinovou lhůtou přípravy průlomu;

- počasi dovolí dohlednost alespoň 5–10 km;

- RVD armády bude přidělen vrtulníkový roj o 4 vrtulnicích Mi-1 s nezbytným technickým vybavením;

- bude vyčleněna potřebná kapacita průzkumného letectva pro svislé vzdušné fotografování kamerami typu AFP 20/30 MK;

- vševojskový průzkum bude úkolován a orientován do zájmového prostoru na základě součinnosti NPz se zpravodajskými odděleními na úrovni štábu armády, prolamujících divízi a pluků;

- v nezbytných případech budou souřadnice cílů zjištěné pozorováním z vrtulníků použity pro vedení palby bez zastřelení, i v případě jejich určení z letů nad vlastním územím.

Řízení dělostřeleckého průzkumu

Proces řízení dělostřeleckého průzkumu, tedy jeho plánování, organizace a operativní řízení je dostatečně popsán v hlavě 2 předpisu Děl-6-4. Tyto zásady je nutné uplatnit i při řízení dělostřeleckého průzkumu při průlomu obrany nepřítel v krátké lhůtě. Některé momenty tohoto procesu chci však zdůraznit.

V období plánování a operativního řízení bude NPz štábu RVD armády věnovat pozornost zejména:

- vyžádání potřebné kapacity průzkumného letectva pro svislé vzdušné fotografování úseku průlomu a přilehlého prostoru tak, aby požadavek byl zahrnut do centrálního plánu zpravodajského zabezpečení fronty;

- upřesnění tohoto požadavku, jakmile bude znám úsek průlomu;

- plánování výjimek z řádu rozboru zpráv a jeho upřesnění na období sběru průzkumných údajů pro dělostřeleckou přípravu a podporu;

- plánování použití roje vrtulníků a návrhu NRVD na jeho rozdělení vykonavateli průzkumu (na rozdělení palebných úkolů);

- výběru (v součinnosti s operačním oddělením) a přípravě přistávací plochy vrtulníků vybavené technickým zařízením a jejího zabezpečení;

- volbě prostorů rozvinutí prostředků dělostřeleckého průzkumu a plánování jejich vyvedení (v součinnosti s operačním oddělením štábu armády a skupinou pro hlavní dělostřelectvo štábu RVD);

- součinnosti se zpravodajským oddělením štábu armády (upřesnění situace

Tabulka 2

Základní opatření		Hodiny						Číslo úkolů
		6	5	4	3	2	1	
Dělostřelectvo	Vyvedení a rozvinutí dělostřelectva Plánování paleb, vydání úkolů, organizace součinnosti a velení	armáda divize pluk oddíl						
	Dělostřelecká příprava							
Dělostřelecký průzkum	v plánování a organizování	Svislé vzdušné fotografování úseku průlomu, zpracování fotoplánu a jeho rozdělení vykonavatelům						1
		Organizace dělostřeleckého průzkumu, vyvedení, rozvi- nutí bojových sestav, topograficko-geodetické připojení, vydání úkolů, organizace spojení						2
		Vedení průzkumu nepřítele, sběr a vyhodnocování údajů						3
		Další průzkum a sledování známých cílů						4
	v operativním řízení	Doplňkový průzkum a potvrzení cílů pro dělostřeleckou přípravu a podporu - pozemního průzkumu - průzkumného letectva . vzdušné fotografování . zpracování a vyhodnocení . dodání jednotlivých snímků - vojenského letectva						5
		Intenzivní průzkum, sledování známých cílů, pozorování a opravování palby dělostřeleckým pozemním průzkumem a vojenským letectvem						6
		Průzkum nově se objevivších baterií vojsk letectvem a ři- zení palby na ně						7

nepřítele, jeho zámyslu cílů pro úder RV, použití PzS pluků a divízi, jejich posílení orgány dělostřeleckého průzkumu a způsobu předávání výsledků průzkumu);

— vydání předběžných a bojových nařízení a vyvedení průzkumných jednotek tak, aby nejméně 6 hodin před zahájením dělostřelecké přípravy a podpory byly rozvinuty a v pohotovosti;

— osobní organizaci dělostřeleckého průzkumu v terénu, přípravě vyhodnocovací ústředny a podřízených náčelníků k řízení průzkumu, sběru, evidence a vyhodnocování průzkumných zpráv a údajů.

Vlastní proces sběru a vyhodnocení průzkumných zpráv a údajů by mohl probíhat podle harmonogramu uvedeného v **tabulce 2**.

Jsou-li poslední 2–3 hodiny ve světlem čase (zpravidla tomu tak bude), je třeba úkoly číslo 2 a pokud možno i úkol číslo 3 splnit za světla den předem, úkol 4 v průběhu noci a úkoly 5–7 po svítání. Není-li to možné, musí úkol číslo 3 splnit jednotky v dotyku a výsledky předat. Údaje se během noci doplňují a upřesňují (úkol číslo 4).

Řádem rozboru zpráv určenou centralizací průzkumných údajů a zpráv můžeme v souvislosti se způsobem operačního a palebného plánování upravit v podstatě do dvou variant.

Bude-li stupeň armády řešit palebné plánování až do konkrétních cílů, bude třeba, aby veškeré průzkumné údaje a zprávy byly soustředěny u NPz štábu RVD armády. Pak jeho vyhodnocovací ústředna průběžně zpracovává schéma cílů a vede seznam souřadnic cílů. Jakmile je ukončen sběr a vyhodnocení podkladů pro dělostřeleckou přípravu, předá NPz na těchto dokumentech výchozí údaje pro palebné plánování operační skupině štábu RVD a spolupracuje s ní při rozdělování cílů. Tato činnost neprobíhá jednorázově, ale v průběhu úkolů číslo 4 a 5 (**tabulka 2**) se několikrát opakuje. Cíle, které jsou v průběhu úkolu 5 nově zjištěny, se do tabulky paleb již zpravidla nezahrnují, ale působí na ně dělostřelectvo z vyčleněné zálohy. U cílů, které změnilu svou polohu, se upřesní souřadnice, nejdéle však do doby, ve které jsou palebné jednotky schopny přepočítat prvky a navelet změny. V opačném případě se z tabulky paleb vyškrtnou a přidělí se vyčleněné záloze. Tento způsob není pružný a vyžaduje soustředění a vyhodnocení značného množství průzkumných údajů. Tím je náročný na čas.

Ve druhé řadě je možné prostorovým rozdělením delimitovat palebnou a tím

i průzkumovou odpovědnost na prolamující divize a na stupni armády ponechat jen určitou část úkolu (např. ničení PjN a protibaterijní činnost). V tom případě stupeň armády stanoví strukturu dělostřelecké přípravy a podpory a určí počty oddílů, které se jednotlivých palebných přepadů účastní. Štáby RVD divízi pak samostatně v určených prostorech zjistí cíle, podle stanoveného řádu rozboru zpráv je palebně pokryjí, nebo ohlásí nadřazenému. Rozhodne-li se NRVD armády pro tento způsob, musí tak učinit včas, aby NPz mohl řád rozboru zpráv upřesnit. Objem průzkumných údajů, soustředěvaný na armádním stupni, bude mnohem menší (údaje o nepřátelských bateriích), lépe se využije kapacit vyhodnocovacích ústředn divízi a celý proces získání podkladů pro palbu se zrychlí.

Tyto varianty jsou omezeny dobou potřebnou pro přípravu a vedení dělostřelecké přípravy a podpory průlomu. V době, kdy dochází k decentralizaci dělostřelectva, dojde i k decentralizaci dělostřeleckého průzkumu.

Závěrem chci zdůraznit, že zabezpečení průzkumných podkladů pro dělostřeleckou přípravu a podporu průlomu obrany nepřítele v krátké lhůtě je při promyšleném řízení dělostřeleckého průzkumu reálné.

Ke splnění úkolu však bude třeba, aby nadřízení vševojskoví velitelé i NRVD vytvářeli pro práci dělostřeleckého průzkumu potřebné podmínky, zejména včasné rozhodnutí o základních podkladech. Počty dělostřeleckého průzkumu potřebného k zabezpečení úspěšné palby dělostřelectva při průlomu obrany vyžadují, aby i dělostřelectvo přibrané k dělostřelecké přípravě bylo přisunuto s organickými průzkumnými prostředky, respektive aby část z nich, zejména prostředky náročné na rozvinutí a topograficko-geodetické připojení byly přisunuty k úseku průlomu s potřebným předstihem.

Dělostřelecký průzkum může úspěšně splnit úkol jen v úzké součinnosti se všemi ostatními druhy průzkumu.

Nezbytnou bude i ta okolnost, aby bylo všeobecně pochopeno, že bez zjištění sestavy nepřítele a určení přesných souřadnic cílů nebude palba dělostřelectva efektivní a tím bude ohrožen úspěch prolamujících vojsk.

Konečně bude třeba vytvořit podmínky pro využití fotogrammetrických materiálů jak pro průzkumové úkoly, tak i pro úkoly plánování a organizace bojové činnosti dělostřelectva.